

REFUGIATS DE GUERRA REPTES DE LA INCLUSIÓ SOCIAL DE LES PERSONES REFUGIADES A CATALUNYA AJUNTAMENT DE MANRESA

1. CONTEXT

Manresa és una ciutat, capital de la comarca del Bages, de més de 76.000 hab, i amb una taxa d'immigració del 16'35 % (a desembre de 2017), amb presència de 110 nacionalitats diferents. Des de fa un parell d'anys l'arribada de població estrangera s'ha tornat a veure incrementada de forma molt important després d'una etapa d'estancament com a conseqüència de la crisi econòmica viscuda al país. Des de l'any 2000 la ciutat compta amb un Pla integral per abordar tots els elements derivats de la diversitat cultural, d'orígens, la convivència, etc. De forma complementària, també es realitzen activitats continuades de sensibilització ciutadana des de finals dels anys 90 i coincidint amb la consolidació del Consell Municipal de Solidaritat.

Fins fa pocs anys, la situació derivada de sol·licitants de protecció internacional tenia una escassa repercussió numèrica dins el total de població que arribava a la ciutat. Tot i que sempre han existit sol·licitants de protecció internacional, el cert és que la situació derivada -sobretot- de les guerres d'Iraq i Síria, han provocat al país i a la ciutat de Manresa un canvi molt significatiu que ha requerit un abordatge i compromís polític i tècnic específic.

Manresa, com a ciutat acollidora, ha volgut apostar per obrir-se i donar resposta a les necessitats derivades de la greu crisi humanitària que hem i estem vivint, i ha facilitat l'establiment d'un centre de Protecció Internacional el 2016, i els posteriors entre 2017-2018.

A L'Ajuntament tot allò que té a veure amb la situació dels sol·licitants de protecció internacional i refugiats (causes, i conseqüències, sensibilització social, acollida i atenció, integració, etc) es troba dividit en dos gran blocs:

- L'apartat de sensibilització social : anàlisi de les causes, campanyes, xerrades, exposicions, gestió de voluntariat, programes de suport in situ (països d'origen o de trànsit) correspondria a Cooperació
- Tot el tema de suport i coordinació amb el Centre de Protecció Internacional o altres entitats que puguin gestionar sol·licituds, i seguiment i suport a les diferents fases previstes en els plans d'intervenció amb les persones sol·licitants i posteriorment acceptades com a refugiades, correspondria a Acollida

2. Punts de partida sobre el tractament del tema

Aspectes que han condicionat les prioritats i dinàmiques de treball:

- **Anàlisi del model de Cooperació i Acollida ja que determina les actuacions que desenvolupem**
- **Complementarietat entre les polítiques de Cooperació i Acollida de persones refugiades**
- **Treball conjunt entre administració i teixit social**
- **Anàlisi dels recursos ja existents i flexibilització per acollir noves necessitats socials**
- **Posar en valor experiència acumulada en sensibilització ciutadana**

Com en d'altres àmbits de la intervenció social, cada vegada és més imprescindible partir, en el mateix moment del disseny de les actuacions, d'un treball complementari i estretament interrelacionat entre:

- Les accions específicament dissenyades per a la inclusió social de les persones refugiades.
- Les actuacions de sensibilització de la societat d'acollida.

És una realitat que la situació especial i el bagatge de les persones refugiades té unes característiques que fan imprescindible un abordatge específic, però també és evident que aquest acompanyament s'ha de fer en la vida quotidiana, en el context del dia a dia de les nostres ciutats, en els espais relacionals del conjunt de la ciutadania i, per tant, també caldrà acompanyar a la societat d'acollida en la seva vivència de la situació i prioritzar actuacions que reforcin la receptivitat i que els motivin a forma part de les estratègies d'acollida institucionals. Més enllà de les obligacions institucionals, del què toca i volem fer per dret, hi ha les relacions subtils que s'estableixen i que acaben tenint un pes molt important en l'èxit de l'acollida.

Per tant, previ a desenvolupar actuacions d'acollida, trobem important consensuar i no donar per entès, el model d'acollida i de cooperació pel qual aposta el nostre ajuntament. Si l'ajuntament ha apostat per un model que posa accent en les causes de la necessitat de refugi, ajuda a fer autocrítica a la societat del paper dels nostres estats en els conflictes que generen refugi, anem avançant cap a un model de Cooperació i Acollida basat en el dret i no en un enfoc més assistencial de les nostres societats. En definitiva, es tracta de coresponsabilitzar la ciutadania i buscar complicitats per generar projectes conjunts entre administració i teixit social.

Afortunadament, no partíem de zero a l'hora d'entomar al municipi l'acollida de persones refugiades.

Els plans de sensibilització i educació per la pau que es desenvolupen any a any amb el suport de la Diputació, han anat creant un pòsit i elements de reflexió amb diferents grups de ciutadania. Ha estat vital treballar per a una millor comprensió de les relacions internacionals i sobre les interdepències entre la vida a la ciutat i el context global. També comptàvem amb un Pla de ciutadania que aportava recursos específics per a l'acollida i que abordava prevenció de conductes xenòfobes. Ha calgut posar en valor aquestes potencialitats del territori i adaptar-les a la nova situació.

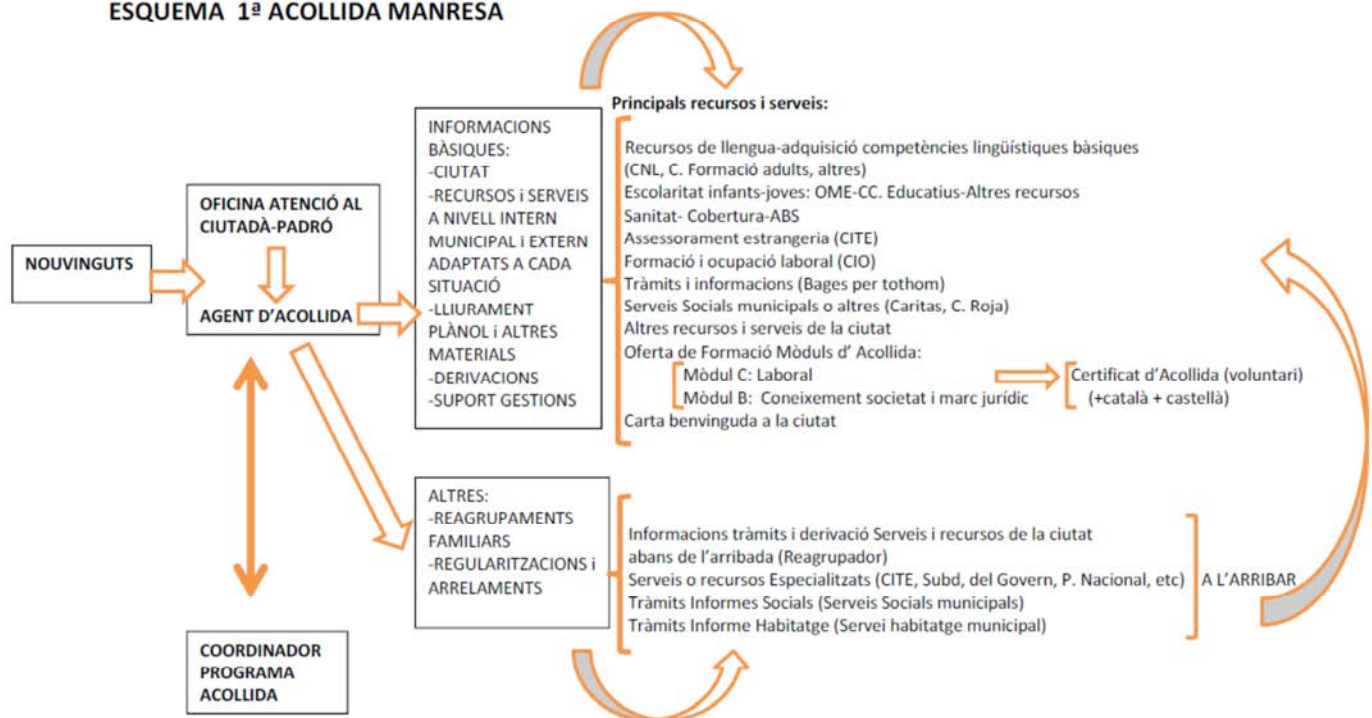
A Manresa, s'aborda la complementaritat entre acollida i sensibilització des de dos programes diferents (Programa d'Acollida i Programa de Cooperació), però amb una mateixa referent política, cosa que pot reforçar treballar en sintonia i a ritmes complementaris.

D'altra banda, també ha calgut fer un esforç quan al treball intern al mateix ajuntament. El fet de comptar amb centres de primera acollida ha estat un punt que ha facilitat posar la temàtica a l'agenda política i realitzar un abordatge conjunt i només sectorial des de les regidories específiques. Tot i que, aquest és un repte que cal continuar vetllant, sí que s'han fet les primeres passes per situar la temàtica a nivel de documents estratègics de ciutat com és el Pla Director Manresa 2022. En aquest Pla, s'ha aconseguit que l'educació en valors tingui un pes molt més important que en els anteriors plans de govern.

3. ABORDATGE DES DEL PROGRAMA D'ACOLLIDA

Referent a l'aparta d'Acollida, cal dir que la ciutat ja comptava amb una estructura d'atenció a les persones que arriben a la ciutat, dins el Programa d'Acollida municipal, amb la figura central de l'Agent d'Acollida, inclòs dins la Oficina d'atenció al ciutadà-OAC, i amb la coordinació per part del Coordinador del Programa d'Acollida municipal, i el suport de la Generalitat de Catalunya (a través del Contracte Programa anual). L'esquema d'atenció és el següent:

ESQUEMA 1ª ACOLLIDA MANRESA

Tota persona, al voler empadronar-se a la ciutat, i a l'arribar a la Oficina d'atenció al Ciutadà-OAC, passa primer per un informador que gestiona el tràmit, i posteriorment se'l deriva a l'Agent d'Acollida, que li fa una atenció personalitzada, i l'informa del conjunt de serveis existents a la ciutat, prioritzant aquells específics per la seva situació, deriva a recursos interns o externs, el situa a nivell de país, li lliura un conjunt de documentació, etc.

La població sol·licitant d'asil-refugi, s'inclouria en aquest acolliment de la ciutat, amb l'avantatge –per part dels que arriben dins el Programa Estatal- que compten amb tècnics de l'entitat com a referents- i això facilita donar resposta a les seves necessitats i als tràmits que calgui fer i resoldre degut a la particular situació juridico-legal en que es troben.

Dins el conjunt de sol·licitants d'asil.refugi, tenim un conjunt de persones, escasses a nivell numèric- però que es poden anar incrementant- que volen fer sol·licitud de protecció internacional, però no estan- i no volen estar- dins el paraigua de cap entitat que treballa dins el Programa estatal. Aquestes persones, se les atén igualment i se les deriva a Creu Roja, amb qui ja hi ha un acord en aquestes situacions.

Des del 2016, inici de l'activitat del Centre de Protecció internacional, fins l'any actual, s'ha passat per diferents fases en la estructuració de canals de treball en xarxa que facilitin establiment d'acords, coordinacions, detecció de buits i necessitats, etc tot per tal de facilitar al màxim el treball de les pròpies

entitats al territori, i aconseguir la plena integració a la ciutat i al país, de les persones sol·licitants d'asil-refugi.

S'ha de tenir en compte que aquesta evolució i complexitat -en una ciutat mitjana com és Manresa- es concreta en la presència al territori de les següents entitats:

- En un primer moment es dona l'establiment d'un centre de protecció internacional (del 2016- fins setembre 2017) a través de l'entitat Dianova, que ocupa un antic edifici de residència de gent gran (Germanetes dels Pobres), propietat de l'Orde hospitalari de Sant Joan de Déu, i que lloguen a Dianova. La capacitat inicial va ser de fins a 30 persones en la primera fase, no arribant a la plena ocupació, i va comptar amb persones originàries sobretot de Venezuela i països de l'Est, amb presència de famílies o persones individuals de Síria, Àfrica Subsahariana, etc. Dianova també va gestionar un centre a Vic, que tanca quant no es renova l'acord amb el Ministerio.
- A partir de la tardor i fins el moment present, a Dianova no se li renova l'acord amb el Govern espanyol i és la Fundació Tomàs Canet (Ordre hospitalari sant Joan de Déu) la que assumeix la gestió del centre de Manresa, que passa a anomenar-se Llar Sant Joan de Déu. El centre és profundament reformat i ampliat, i podrà allotjar 80 persones, prioritzant famílies en situació de gran vulnerabilitat., ja que la seva intenció es aprofitar que Sant Joan de Déu compta amb l'Hospital a Manresa, on existeix el servei d'atenció psicològica i psiquiàtrica, així com el projecte de la Fundació Mosaic on un equip de professionals porten a terme també un treball d'inserció laboral de persones amb problemàtiques de salut mental. Decideixen començar des de 0, i per tant no assumeixen seguiment de les persones que estaven a segona fase de Dianova, les quals seran repartides a diferents entitats (Creu Roja, Apip Acam, CEAR...)
- En el moment actual trobem a la Llar plena ocupació, amb un total de 80 p., 20 unitats familiars, originaris de Síria (ara si que arriba població significativa d'aquest origen, provinents de Turquia o Líban), però també veneçolans, i centre americans (Hondures),Pakistanesos, Algèria, Geòrgia, etc.
- Apip Acam: entitat nova al territori respecte a l'atenció a sol·licitants de protecció internacional, gestiona a partir d'octubre 2017, casos de seguiment antics de Dianova (segones fases): amb un total de 16 casos (dels quals dos casos a comarca, provinents d països com Venezuela, Hondures, Ucraïna, Síria , USA, Armènia, Algèria i Costa de Marfil), i obre al llarg del primer quadrimestre de 2018, quatre pisos a Manresa, optant no per el format d'un únic centre residencial, sinó per pisos d'acollida, un d'ells de propietat, i tres de lloguer (Generalitat). Atenen aquest moment un total de 26 p. amb un total de 5 unitats familiars procedents de Síria, Venezuela, Geòrgia i Índia. Els sol·licitants de protecció internacional que els hi arriben de Síria, provenen de camps a Turquia i Líban
- Creu Roja. L'entitat que d'anys enrere, era el referent a nivell informatiu i de derivació per tècnics i persones refugiades o interessades en fer la sol·licitud a la ciutat. Fins l'actualitat segueix complint aquesta funció informativa i és on es deriven casos nous que demanen informació C. Roja gestiona des del 2016 un centre a Berga, la qual cosa, suposa que alguns casos arriben derivats dins la segona fase a Manresa. Igualment ha rebut casos de seguiment de Dianova (2), que al deixar de ser referent, es distribueixen els casos entre varies entitats . En total està fent seguiment de 13 casos (un a comarca), 1 ve de Casa Bloc de Barcelona, els dos de Dianova, i la resta de Berga.
- CEAR: Tenim referència que treballa en alguns casos a comarca, no a Manresa.

Coordinacions i treball en xarxa:

Des d'un primer moment, l'Ajuntament de Manresa ha tingut com un dels seus objectius en aquest tema, posar facilitats en tot allò relacionat amb l'arribada de població sol·licitant de protecció internacional vinculada a les entitats que tenen conveni amb el Ministerio de Trabajo (Secretaria General de inmigración y emigración), i les fases posteriors (2ª, 3ª i autonomia final)

A nivell intern municipal, es tracta el tema dels refugiats de forma especial amb la Oficina d'atenció al ciutadà, Serveis Socials, Ensenyament, CIO-Ocupació, etc on s'apropa informació sobre les entitats que treballen al territori i el seus referents (es fan presentacions), les fases establertes en els sol·licitants de protecció internacional, quines poden ser les demandes i necessitat de recursos, etc

El tema també es treballa a nivell del **Consell Municipal d'Interculturalitat i Migracions**, on es fa una presentació de la Llar Sant Joan de Déu i de Creu Roja, així com el Consell Municipal de Cooperació, on també es fan presentacions, es tracta les campanyes de sensibilització, s'ofereix voluntariat per treballar amb els centres, espais on fer formació (mentoria, etc)

La **Generalitat** també ofereix coordinacions als tècnics de la Catalunya Central i als municipis on hi ha centres de protecció internacional per tal de treballar diversos aspectes relacionats amb la protecció internacional: coneixement-formació, mentoria, SOC-Ocupació, recursos d'acollida, suports específics inclosos al Contracte-Programa, etc.

Per altra banda, es participa en una **xarxa de municipis per l'acollida liderada des de l'Ajuntament de Barcelona**, i que agrupa un conjunt de municipis que o bé tenen programes propis o bé tenen centres de protecció al seu terme municipal. Un dels objectius de treball és reclamar una política decidida en defensa de la protecció internacional a nivell estatal, la dotació de recursos apropiats, la reivindicació del paper a jugar per part dels ajuntaments en l'acollida i integració, etc

Amb les entitats que treballen la temàtica a la ciutat, es destinen els esforços per tal d'aconseguir establir acords i **coordinacions estables, tant a nivell bilateral per les especificitats de cada entitat com creant un espai comú de coordinació**. Les temàtiques claus tractades són:

- Facilitar l'empadronament: tema clau per a qualsevol política d'integració. Es facilita informació als tècnics de l'entitat de les passes a dur a terme, la documentació requerida, quant es fa canvi de domicili al passar a Fase 2, etc Es requereix l'acompanyament dels nous empadronats per part d'un referent de l'entitat.
- Acollida: tot allò que s'ofereix habitualment a través de l'Agent d'Acollida, així com l'oferta dels cursos d'acollida (Mòduls B i C) per aquells que hi poden accedir un cop assolit un cert domini lingüístic.
- Acompanyament i derivació a recursos interns municipals (Centre Iniciatives per a l'Ocupació-CIO, Serveis Socials, Ensenyament, de forma especial amb la Oficina d'escolarització, i a nivell extern: CNL, Centre Formació Adults, salut, SOC, etc.)
- Pel que respecte al tema Salut, des del primer moment el CAT-Salut ha facilitat la cobertura, i no s'ha donat necessitat de cap treball específic.
- Pel tema habitatge, les persones, al passar a segona fase, es queden de forma majoritària a Manresa (al voltant del 70%), una part compartint pisos amb altra gent i altres llogant directament, alguns marxen i tornen al municipi, o van a comarca. Algun intent per traspasar a pisos fora de la ciutat oferts per municipis no va reeixir.

La periodicitat de les coordinacions s'han anat consolidant a mesura que les mateixes entitats gestores de l'acollida han estat més assentades al territori, fent-se més operatives, i integrant la tècnica del Consell Comarcal en algunes de cara a la segona fase (aconseguir habitatges i ofertes laborals a nivell comarcal). És per això mateix que el **Consell Comarcal crea una xarxa de municipis** (XAIR: Xarxa per l'acollida i integració de refugiats), on ens trobem de forma periòdica, per tal de promoure l'oferta de recursos als

municipis , convidant a representants de la Generalitat per exposar les seves intervencions en la matèria, fent presentació de les entitats que treballen amb persones sol·licitants de refugi, i dels municipis de la comarca que poden oferir recursos, etc.

- **Taula de Coordinació:**

Un cop la situació es va fent més complex amb l'arribada de diferents entitats que treballen al territori, la coordinació bilateral es mostra insuficient per a certs temes, i es proposa establir una taula de coordinació on participa Creu Roja, Apip Acam, Llar Sant Joan de Déu i el propi Ajuntament, sent convidat el Consell Comarcal. Els objectius : Donar-se a conèixer, compartir coneixement de recursos i serveis, detectar necessitats, analitzar canvis (fluxos d'arribada, països de procedència o de pas, variacions en la situació jurídic-legal, etc). La periodicitat acordada és trimestral. S'està pendent de preparar una jornada formativa adreçada a professionals.

- **Grup de treball del Consell Comarcal:**

El C. C del Bages crea una xarxa de municipis (XAIR: Xarxa per l'acollida i integració de refugiats), amb reunions periòdiques on es convida representants tècnics i polítics dels municipis de la comarca, així com les entitats que treballen al territori, per tal de promoure la oferta de recursos als municipis (de forma especial la oferta d'habitatge i treball de cara a segones i terceres fases), compartir situacions , etc. I també es convida a representants de la Generalitat per exposar les seves intervencions en la matèria, fent presentació de les entitats que treballen amb persones sol·licitants de refugi.

Com a valoració i reflexió, podem dir que la ciutat ha fet una aposta decidida per l'acolliment, i que s'ha vist concretat amb la tasca duta a terme per diferents entitats, administracions, voluntariat, etc.

El passar de tenir un centre de protecció internacional de 30 places, a diversos, un de 80, altres en forma de pisos propis o llogats per segones i terceres fases, suposa un repte i una oportunitat que caldrà treballar de forma coordinada i afavorint la sinergia d'esforços, recerca de recursos, etc. Amb l'objecte últim d'assolir un nivell d'integració i de benestar òptims.

Els canvis derivats dels acords entitats-Estat, com ara el posar fi a l'acord amb Dianova, i la distribució dels casos entre diferents entitats ha suposat un cert trencament del seguiment durant un temps (especialment entre estiu i tardor del 2017) , a banda del que pot suposar el mateix canvi de persones de contacte i referència en situacions delicades com les que tractem

S'ha d'anar aprofundint el treball en xarxa i el de la taula de coordinació entre les diverses entitats que treballen al territori, així com el conjunt de recursos i serveis de la ciutat i comarca.

Caldrà anar valorant l'evolució de les situacions personals i familiars, l'aprovació final de l'estatus de refugiat o denegació, pel que pot suposar de persones que es queden en situació irregular, afegint-se a les altres existents i en creixement.

Així mateix caldrà anar veient la capacitat dels recursos de formació d'adults (lingüístics i laborals), allotjament, de benestar, ensenyament infants i joves, etc. per si calen reforços, i per tant, demanar a altres administracions recursos de suport.

També caldrà anar veient quins percentatges s'acaben quedant a la ciutat i comarca, o bé, quants arriben d'altres centres de protecció internacional (Vic, fins 2017, i Berga, com a més propers), i per tant, la capacitat de Manresa i comarca de donar resposta a la realitat que se'ns pugui plantejar

Cal continuar aprofundir línies de treball de sensibilització social davant la situació dels refugiats, ja que més enllà de situacions concretes (guerres de Síria i Iraq) que han propiciat una gran mobilització social, i l'entrada de la Unió Europea en les polítiques d'acollida, cal contemplar el tema del refugi com un dret universal reconegut i una situació que queda ja establerta a nivell d'infraestructura en un país on teníem algunes, però escassos antecedents de treball en la matèria (dictadures llatinoamericanes, guerra antiga iugoslàvia, Sahara...), sobretot, fora del nucli de la ciutat de Barcelona. Tot plegat sense oblidar però, l'altra realitat: la de la immigració per raons econòmiques, i dins aquesta la irregular o irregular sobrevinguda, que ha anat i va creixent, molts d'elles es poden denominar "refugiats econòmics".

4. ABORDATGE DES DEL PROGRAMA DE COOPERACIÓ

Manresa compta amb un Consell Municipal de Solidaritat des de l'any 1995, cosa que ha facilitat que les polítiques de cooperació es puguin desenvolupar en diàleg amb el teixit associatiu i recollint l'experiència de les diferents entitats del territori. Tot i que el Consell actualment no té la mateixa vitalitat que la primera etapa de funcionament, sí que podem comptar amb la seva trajectòria per enfocar les temàtiques de sensibilització ciutadana.

De fet en el marc del Consell Municipal de Solidaritat, és on s'ha anat construint l'actual model de Cooperació, una cooperació que vol ser transformadora i incidir en les causes de les situacions. Partir d'aquest model, fa que des de l'inici del Consell, però especialment a partir de l'any 2000, es faci una aposta molt important per les activitats de sensibilització ciutadana, així **l'Educació per al Desenvolupament passa a tenir el mateix pes o més que les mateixes actuacions a països del sud.**

Aquesta línia de treball s'ha traduït en comptar amb Plans de sensibilització anuals o bianuals amb eixos temàtiques que donen continuïtat i desenvolupen estratègies per arribar a diferents públics. Els plans s'han pogut desenvolupar també gràcies al suport de la Diputació i, actualment, després de 15 anys de portar a terme aquests plans, podem dir que comptem amb una bateria de recursos metodològics per tal que els temes de Cultura de Pau estiguin a l'agenda de ciutat. Per tant, un tema molt important és que les activitats de sensibilització no siguin accions puntuals sinó que tinguin un full de ruta que vagi calant en la ciutadania. Per a nosaltres, els plans de sensibilització són una **eina essencial de prevenció i cohesió a la ciutat.**

Per aquest motiu, si bé, el tema de les persones refugiades ja estava present als diferents plans desenvolupats, **la crisi actual i el fet de convertir-nos en municipi de primera acollida, va reforçar aquest tema en els plans** que estem desenvolupant des del 2016. **Calia comprovar que la solidaritat que sentim cap a les persones que pateixen els conflictes es manté ferma quan convivim a la ciutat i entre en joc el camp emocional, les pors, els prejudicis, els reptes per no situar el tema en pèrdua de recursos per a la societat d'acollida...** un seguit de rumorologies necessàries de contrastar, però també necessàries de **poder-se expressar** per poder donar informació adient. Per tant, crear aquest espai de comunicació i intercanvi també ha estat necessari.

En síntesi, hem introduït la temàtica als plans de sensibilització aprofitant la xarxa de treball que ja estava funcionant i utilitzant metodologia que hem anat adquirint amb el desenvolupament de plans anteriors.

Aspectes que hem tingut en compte:

- Que el tema de persones refugiades estigués present al Pla de sensibilització, però sense deixar-nos d'ocupar de crisis cronificades i d'altres realitats. Aquest fet ha permès buscar **què tenen de comú les crisis actuals amb altres contextos geogràfics i històrics**. Destacar: vincle conflicte-armament, vincle conflicte-matèries primeres o posicions geoestratègiques...
- Ajudar a **canalitzar** les reaccions totalment normals de "pena" per no retornar a un model assistencial o d'enviaments de materials i aprofitar per parlar de la cooperació que volem. Oferir alternatives a la població que volia acollir persones a casa o fer recollides de material: passar material informatiu, ciberaccions, campanyes internacionals... és a dir, destacar la funció pedagògica que ha de tenir el pla de sensibilització
- **Sumar al Consell Municipal de Solidaritat persones que volien realitzar actuacions concretes** relatives a la crisis de persones refugiades, sovint a títol personal. Aquest aspecte va ser molt positiu a nivell d'intercanvi, ja que aquestes persones aportaven aire renovat, sovint havien estat recentment a camps de refugiats, però no tenen la trajectòria en matèria de cooperació. En aquesta línia, durant el 2016, es va crear un grup de treball específic sobre sensibilització en matèria de persones refugiades, preparant comunicats per a premsa i col·laborant en activitats conjuntes. Posteriorment, algunes persones es van incorporar al Consell M de Solidaritat o col·laboren en actes de forma puntual.

- S'ha insistit en crear empatia amb la situació de les persones refugiades, sobretot a través **d'entitats que han treballat directament al camp de persones refugiades o bé a través d'històries de vida**. En aquesta línia, tant hem aprofitat campanyes d'ONGD com hem elaborat materials propis de suport a les activitats de sensibilització.

Una eina que hem trobat molt adient i que ens permet arribar a un públic més ampli, és vincular el tema a **Memòria Històrica**, veient el paral·lelisme entre la situació actual i els dols encara oberts de la nostra guerra civil. Aquesta línia ens ha permès preparar actes amb **associacions culturals** i trobar coincidències en objectius i missatges.

- Ha estat molt important no només realitzar activitats obertes a la ciutadania, sinó també crear **activitats de petit format adaptades a públics específics i creant un ambient de confiança** perquè les persones s'atreveixin a parlar, a posar en comú el què pensen, a fer propostes concretes. Així, hem pogut treballar amb grups de dones, a les biblioteques veïnals, als instituts i centres de primària, amb estudiants d'animació social, integració social i educació infantil. En relació als centres educatius, ja comptàvem amb un catàleg d'activitats que s'ofereixen a les escoles i només ha calgut reforçar l'oferta amb activitats concretes sobre les crisis actuals: "És hora de fugir", "Vinc de Síria", són alguns de les **propostes didàctiques**.

Sempre que hem pogut, sense forçar, hem donat **veu a les persones refugiades**, perquè ha estat molt important sortir de les "dades" i posar cara a les persones que han viscut en primera persona la situació. És cert que ens ha estat més fàcil amb persones que portaven temps a Catalunya que no pas amb persones que encara estan molt fràgils. Així hem creat espais d'intercanvi amb refugiades de Síria, Colòmbia, Sàhara, Panamà, Ruanda.. en diferents moments del pla de sensibilització.

- Com dèiem, algunes de les activitats realitzades amb els grups han generat materials que després hem pogut utilitzar per a noves activitats de sensibilització. Per exemple un Mar de Pau.

Tot plegat una suma de "granets" de sorra que pretenen canviar la mirada cap a les persones refugiades i tenir en cada ciutadà i ciutadana una aliada, que ha partir de comprendre d'on vénen aquestes persones i perquè, es sumi a crear ponts de convivència.

EXEMPLE D'ACTIVITATS

PER CADA MINA UNA FLOR. EL CAS DEL SÀHARA. Què passa al Sàhara?

A Manresa sou més de 20 grups/institucions que heu donat suport al projecte, a més de persones a títol individual que han elaborat una flor, i, així, hem pogut aportar més de 2.000 flors a una de les causes més universals: educar en els valors de la pau i la solidaritat.

CINEFÒRUMS. SÍRIA, PALESTINA, LÍBAN

Nous públics: col.laboració amb entitats culturals

Nous públics: col.laboració amb entitats esportives

Ajuntament de Manresa

DISSABTE, 18 de JUNY
Dia Internacional de les Persones Refugiades

NEDA PELS REFUGIATS

7.000 m de Turquia a Lesbos
Jugant-se la vida, fugint de la guerra!

Vine en família i suma metres a aquest comptador solidari. La recaptació anirà íntegrament en benefici de ProActiva Open Arms, ONGD catalana de salvament al mar.

Piscines municipals	10 a 19 h
Cube	10 a 19 h
Club Tennis Manresa	10 a 19 h
Ateneu les Bases	15 a 19 h
Nat's	15 a 19 h

Aportació mínima: 5€ per persona (excepte menors de 9 anys).
L'entrada a les piscines és gratuïta.
Inscripcions a www.manresa.cat o a les mateixes piscines adherides.

També el 18 de juny - Plaça Sant Domènec, 19.30 h
CLOENDA DE L'ACTE amb combos de L'ESCLAT i xerrada informativa a càrrec de PROACTIVA OPEN ARMS.
Acció Artística - Cercle Artístic.

Amb el suport de:

Cicle
Persones refugiades
Un repte sense resposta

Dimecres, 27 d'abril a les 19.30 h.
Inauguració amb
SYRIA SELF-PORTRAIT.

Pel·lícula documental sobre la guerra de Síria,
dirigida per Ossama Mohammed i Wiam Simav
Bedirxan.
Debat: Sodepau i Cineclub Manresa
Aportació mínima: 5€
La recaptació es destinarà a projectes de suport a
les persones refugiades d'ACNUR i Metges sense
fronteres.

Dimecres, 4 de maig a les 20 h.
Taula rodona. Deixar-ho tot i fugir.
La resposta Internacional.

A càrrec de Miguel Pajares, president de la
Comissió Catalana d'ajuda al Refugiad,
i de Victòria Planas, tècnica d'Ajuda humanitària
del Fons Català de Cooperació.

Del 27 d'abril al 15 de maig
Exposició "Síria, la paraula de l'exili"
Horari: de dimarts a diumenge de 18 a 21h

TOTES LES ACTIVITATS ES FARAN A LA SALA PLANA DE DOM.
Vistes concertades fora de l'horari habitual de la sala.
+ info: casofortez@altrecom.cat o 938724496

Organitzat: Amb el suport de:

DILLUNS, 20 de JUNY - Casa Lluvià, 19.30 h

TAULA RODONA

Conduïda per **JORDI PALOU LOVERDOS**, especialista en mediació de conflictes, amb testimonis units per l'experiència de l'exili: Veus de Ruanda, Guatemala, Síria i la Guerra Civil.

59 milions de persones al món busquen refugi

A Síria, més del 50% de la població ha hagut de desplaçar-se. Guerres, interessos econòmics o geoestratègics, persecució per motius ideològics, culturals... en són la causa.

URGENT: UN MÓN DIFERENT.
HI SOM A TEMPS

Entre tots i totes construïm la realitat
Pla de sensibilització

Col.laboració amb Memòria Històrica

RECONÈIXER

ENTRE TOTS I TOTES CONSTRUÏM LA REALITAT

JUNY

DISSABTE 18 A LES 19:30H:
Xerrada
Jugant-se la vida, fugint de la guerra
A càrrec de Combes de l'Esclat i Proactiva a Opens Arms
Lloc: Pl. Sant Domènec

DILLUNS 20 A LES 19:30H:
Taula rodona
Veus de l'exili
Testimonis de Ruanda, Guatemala,
Siria i Guerra Civil
Modera Jordi Palou Loverdos
Lloc: Casa Lluvià

DIMARTS 21
A LES 18:30H:
Xerrada
Vols anar-hi?
Coneix la situació dels refugiats
A càrrec de Marc Balastegui
Lloc: Oficina Jove del Bages

CASA FLORS SIRERA
Carrer de les Salines, 10
Tel. 93 872 44 96 | MANRESA
web: www.florsirera.cat
mail: casafloresirera@altec.cat

FLORS SIRERA
CASA PER LA SOLIDARITAT I LA PAU

ACTIVITATS CULTURALS:

Concert un Clam per Alep, concert Aeham (desembre): incidir en la sensibilització que es fa als grups que actuen (tallers previs per conèixer la situació).

Experiència Casa nostra, casa vostra.

Exposicions elaboració propia: PODRIES SER TU I UN MAR DE PAU

Txema Rico Martínez
51 anys

Professió:
Pintor

Lloc d'origen:
Rubi, Catalunya

Sempre duc a l'equipatge:
Somriures per a mi i per repartir

El meu desig per una persona desplaçada o refugiada és:
Que es senti com a casa

Un record:
Les avellanes.

Una paraula significativa per a mi és:
Creativitat

El color que més m'agrada:
Groc

El meu número de peu:
45

Moulud Yeslem
39 anys

Professió:
Artista plàstic

Lloc d'origen:
Auserd, Sàhara Occidental

Lloc de destí:
Tindouf, Algèria
(amb estades a Barcelona, Espanya)

Per què vaig marxar?

Els camps de persones refugiades més antics del món són els camps Sahrauis a Algèria. Portem vivint en aquests campaments més de 41 anys, degut a la invasió de la nostra terra.

Sempre duc a l'equipatge:

El rosari del meu pare, la *força* i la voluntat de la meva mare i, sobretot porto un immens mar de sorra que em recorda casa meva

El meu desig per una persona desplaçada o refugiada és:

Que no perdi l'*esperança* de tornar al seu lloc, que no deixi de lluitar pels seus drets i que no hi hagi més guerres

Un record:
Imatges a la meva ment de jocs d'rodes de cotxes i joguines de llaut

Una paraula significativa per a mi és:
Voluntat

El color que més m'agrada:
Verd

El meu número de peu:
43

Exposició a partir del poema de Joana Raspall, Podries. Consta de 5 lones amb testimonis i 2 lones complementàries.

Vides paral·leles de persones de Manresa/persones refugiades

Tan iguals, tan diferents

Exposició itinerant per centres educatius de primària elaborada a partir de les aportacions de les escoles participants a l'activitat: Drets dels infants en suport a la infància refugiada. Activitats educatives prèvies als centres escolars. Participants: 634 infants de 4rt de primària.

EXPOSICIONS QUE NO ARRIBARIEN A LA CIUTAT SI NO ES PROGRAMESSIN DES DEL PLA DE SENSIBILITZACIÓ: FUNDIPAU, IRENIA, NOVA... (COMPTEN AMB ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES)

